

lích dopustil, vystavěl překrásný zámek, který dodnes zůstává dominantou Moravských Budějovic.

Sto let Schaumburské nadvlády město úplně vyčerpalo. Roku 1736 je jako zchudlé, zanedbané místo koupil František Václav Wallis, jehož vnuk Josef Wallis vykonával v letech 1810 až 1813 funkci ministra financí. Wallisové tu sídlili až do roku 1928, kdy panství přešlo na Annu Marii Schaffgot-schovou. Zámek patří od roku 1946 městu, které tu o rok později zřídilo muzeum, dnes Muzeum řemesel.

Náměstí a zámek

I když do Moravských Budějovic zavítáte v hlavní turistické sezóně, v bočních ulicích nejspíš nepotkáte živou duši. V létě bývá nejrušněji na koupališti se třemi bazény, které je chloubou města. V zimě patří k nejnavštěvovanějším místům útulné restaurace na náměstí a podél hlavní silnice na Znojmo. Díky projíždějícím rakouským a českým turistům totiž nemají zdejší hospůdky a jídelny o hosty nouzi a předhánějí se v nabídce specialit.

Ospalé jihomoravské město má spoustu dalších lákadel a je škoda omezit se pouze na návštěvu některé zdejší restaurace. Procházku začněte v srdci Moravských Budějovic – na náměstí Míru, jemuž na jižní straně vévodí budova zámku. Lichoběžníkovité náměstí (původně neslo název Dolní rynek), vzniklo už v období gotiky. Stávala tu nádherná radnice a řada honosných měšťanských domů. Skoro všechny stavby ale v roce 1532 podlehly požáru a později dostaly renesanční podobu. Ukázkou pozdní gotiky objevíte na domě číslo 32, kde kdysi bývala lékárna a dnes tady sídlí příjemný penzión a restaurace Venuše. Zachoval se tu předělený mázhaus, z něhož se sedlovým portálem vchází do místnosti s křížovou klenbou. Nejlépe dochovaný renesanční dům pak objevíte na rohu náměstí a Purcnerovy ulice.

Určitě si nenechte ujít prohlídku zámku. Průvodce vás zavede do bývalého objektu radnice a původního domu pánů z Valdštejna, kde byly odkryty renesanční figurální a ornamentální nástěnné malby. K zámku patří také památkově chráněný objekt masných krámů, kde v 16. a 17. století měli své prodejny řezníci. Ve všech interiérech platí zákaz fotografování a průvodce přísně dbá na jeho dodržování. Pokud chcete mít památku, musíte si koupit informační brožurku. V zámekském muzeu si prohlédnete expozici o zaniklých řemeslech a historii města, odpočinout si pak můžete na příjemné zámecké zahradě.

Kostel a fara

Dojem z rozlehlého, vzdušného náměstí vám možná trochu zkazí hlučná silnice první třídy, na níž provoz neutichá ani pozdě v noci. Ze středu náměstí, kterému by slušela pěší zóna se spoustou zeleně, bylo navíc zbudováno parkoviště.

Za klidem raději zamiřte do postranních ulic. Když obědíte zámek a necháte dopravní ruch za zády, ocitnete se v úplně jiném světě. Zejména místa okolo kostela sv. Jiljí a fary jsou jako stvořená k odpočinku.

Kostel sv. Jiljí je asi nejpohlednější stavbou ve městě. Obklopují ho vzrostlé stromy a udržovaný trávník, interiér působí čistě a útulně. Z vyhlídkového ochozu 50 metrů vysoké věže kostela přehlédnete celé město a jeho daleké okolí.

Základy chrámu pocházejí už ze 13. století, ale z původní podoby kostela nezbylo nic, protože ho (jako většinu tehdejších významných staveb v Moravských Budějovicích) zničil požár. Za dnešní podobu vděčí kostel velkorysému faráři Ondřeji Františkovi Chudánkovi, který tu působil v letech 1702 až 1733 za neslavně proslulých panovníků Schaumburků. Chudánka jeho farníci milovali a opěvovali, protože do zbědovaného kostela pořídil nové varhany →

TIP NA VÝLET

Rozhledna Babylon

Druhá nejstarší rozhledna v Čechách se vypíná k nebi nad Dalešickou přehradou asi 35 km východně od Moravských Budějovic. Stojí na Zeleném kopci poblíž Kramolína, kde ji nechal v roce 1831 postavit hrabě Haugwitz. Rozhledna byla zařízena pro zeměměřičské účely a dnes se považuje za významnou technickou památku. Mohutná kamenná stavba se

zachovala ve výborném stavu a na její vrchol vystoupáte po 105 původních schodech z dubového dřeva. Při dobré viditelnosti můžete z jejích oken vidět dokonce zasněžené vrcholky Alp nebo Bílé Karpaty. Otevírací doba je každou neděli odpoledne, jiné dny po domluvě (tel.: 568 645 206 nebo e-mail obec.kramolin@quick.cz).

UBYTOVÁNÍ A JÍDLA

- Pokud máte zájem o luxusnější nocleh, objednejte si pokoj ve tříhvězdičkovém **hotelu Stern** (Pražská 809), tel.: 568 420 132.
- Útulné, krásně zrekonstruované pokoje v nejstarším domě na náměstí najdete v **penzionu Venuše** (náměstí Míru 32, e-mail: penzion@venusemb.cz).

Zdejší restaurace je vyhlášená výbornou kuchyní – na jídelním lístku jsou gurmánské speciality jako třeba pštrosí maso a bohatý výběr zde mají i vegetariáni.

www.venusemb.cz

- Na pivo se zastavte v **restauraci Grand** (náměstí Míru 12), tel.: 568 420 295.

FOTO: EMANUEL MIZIA

Věž kostela sv. Jiljí s vyhlídkovým ochozem.